

Det er en enkelt Bemærkning, som blev fremsat af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (Kammersgaard), der giver mig Anledning til at sige et Par Ord. Den paagældende Udtalelse gik ud paa, at et Mergelselskab — jeg tror ikke, der blev sagt, hvad det var for et Mergelselskab — ikke vilde optage Husmænd blandt sine Medlemmer. Dette Rygte har jeg hørt for ca. 14 Dage siden, og jeg bad den Gang om at faa nærmere oplyst, hvad det var for et Selskab, for at vi kunde faa undersøgt, hvorledes Sagen virkelig forholdt sig. Jeg kan nemlig ikke tro, at der i dette Land skulde eksistere et Mergelselskab, som vilde nægte at optage Husmænd blandt sine Medlemmer; thi saa vidt jeg ved, staar der i alle Mergelselskabers Vedtægter, at alle Egnens Landmænd har Adgang til at blive Medlemmer. Jeg kunde tænke mig, at dette Rygte er fremstaaet paa den Maade, at disse Husmænd maaske ikke har været med fra Begyndelsen, men har meldt sig senere; og som Forholdene er nu, da det i det hele taget er saa vanskeligt at faa Mergel kørt ud, kunde jeg tænke mig, at der saa er blevet sagt til dem: Ja, men vi maa i alt Fald først forsyne vore gamle Medlemmer, inden vi optager nye. Jeg har imidlertid ønsket en nærmere Redegørelse fra vedkommende Mergelselskab; jeg tror, det vil vise sig, at Sagen forholder sig saaledes. I hvert Tilfælde vil jeg gerne forsvare Mergelselskaberne imod, at der skulde være taget saadanne Hensyn, som det ærede Medlem nævnte — jeg har i alt Fald i de mange Aar, jeg har haft med Mergelselskaber at gøre, ikke nogen Sinde oplevet, at der har været taget Hensyn til, om det var Husmænd eller Gaardmænd eller andre, der ønskede at optages i disse Selskaber.

Landbrugsministeren (Kr. Pedersen):

Fra samtlige Ordførere har Lovforslaget faaet Tilslutning, og det lader til, at de er ganske enige om at fremme Lovforslaget saa hurtigt som muligt. Der er stillet i Udsigt, at det skal henvises til en kort Udvalgsbehandling, og der vil man kunne drøfte enkelte Ting, som der maaske kan være Grund til at ændre i Lovforslaget. Naar det ærede Medlem fra Holstebro (Mølgaard-Nielsen) nævnte, at man skulde stille Midler til Raadighed for at tilvejebringe disse Mergelspor o. s. v., saa maa jeg sige, at jeg er bange for, at man ikke kan indfri disse Ønsker i højere Grad.

Det ærede 7de Medlem for Hjørring Amt (Johan Knudsen) fandt, at der kunde

fremkomme Tilfælde, som gjorde, at en Ændring paa et bestemt Punkt var ønskelig; en saadan Ændring, som det ærede Medlem antydede, har jeg ikke det mindste imod. Jeg kan vanskeligt forstaa, at det Tilfælde, det ærede Medlem nævnte, skulde kunne indtræffe; men saadan gaar det jo saa tidt, at naar man vedtager en Lov, og den skal føres ud i Livet, viser der sig en eller anden Hindring, man ikke har tænkt sig; men naar nu dette fremdrages, synes jeg, det er nødvendigt, at vi faar en Bestemmelse i saa Henseende. Jeg kunde godt tænke mig noget i den Retning, som det ærede Medlem antydede.

Det ærede 6te Medlem for Viborg Amt (P. E. Hansen) fandt, at § 3 ikke var affattet forstaaeligt; for naar der var 5 Medlemmer i et Udvalg, mente det ærede Medlem, at saa kunde der ikke blive Stemmehighed. Det kan der dog blive, som det ærede Medlem selv gjorde opmærksom paa, nemlig naar et Medlem afholder sig fra at stemme. Saa tilføjede det ærede Medlem, at naar Landbrugsministeren i Tilfælde af Stemmehighed skulde udvælge en Opmand, blev der 6 Medlemmer. Nej, der bliver kun een Opmand i alle Tilfælde.

Det ærede Medlem for Aarhus Amts 4de Valgkreds (Kammersgaard) omtalte et Forhold, som det ærede Medlem fra Herning (Westergaard) har svaret paa, saa jeg skal ikke komme ind derpaa. Det ærede Medlem var inde paa en Betragtning af, hvilken Form denne Lovgivning har faaet gennem de svundne Aar. Man er gaet videre og videre i Retning af at hjælpe disse Folk i dette Arbejde til Gavn for deres Egn og dens Befolkning, et Arbejde, som vi alle maa ønske fremmet. Den første Gang, der lovgaves herom, var der ikke Tale om nogen Ret til Ekspropriation. Saa fik man Ret til Ekspropriation til Mergelspor, og nu kommer de interesserede Parter og ønsker Ekspropriationsret til Fremskaffelse af Afæsningspladser. Det er jo rigtigt, men i Andragendet fra Mergelselskaberne nævntes ogsaa, at der kunde være Grund til at indføre Ekspropriationsret med Hensyn til Mergellejer. Jeg nævnte dette Forhold, da jeg fremsatte Lovforslaget, og sagde, at jeg havde ikke medtaget en Bestemmelse herom, fordi jeg var bange for, at det skulde forhindre Lovforslagets hurtige Fremme. Men jeg henstillede, at naar der nedsattes et Udvalg, kunde dette tage det Spørgsmaal under Overvejelse, om der ikke var Grund til at skride videre og ligeledes give Ret til Ekspropriation af Mergellejer. I